

اعلامیه کنفرانس پوگواش

باری، ایتالیا

به تاریخ ۲۷ اکتبر ۲۰۰۷ میلادی [برابر با ۵ آبان ماه ۱۳۸۶ خورشیدی]

ترس بشریت از نیروی ویران کننده ی جنگ افزارهای هسته ای، به همان اندازه ی پنجاه سال پیش، زمانی که نهضت پوگواش، برای نخستین بار در پوگواش، نوا اسکوتیا (Nova Scotia) برپاگردید، هنوز پابرجاست. نیاز به "اندیشه ای نوین" روی این موضوع ها، این روزها، به همان گونه فوریت دارد که به هنگام اعلام سند بنیادی پوگواش، مانیفست راسل – آینشتن (Russel-Einstein Manifesto) در سال ۱۹۵۵ برای نخستین بار، با درخواست مستقیم و فوری خود، توجه جهانیان را جلب نمود.

شورای پوگواش، با چنین روحیه ای، از افزایش آگاهی پیرامون موضوع های هسته ای، که اخیراً با بیانیه های بسیاری از سازمان های غیردولتی معتبر مانند کمیسیون جنگ افزارهای کشتار جمعی (WMD Commission)، و شخصیت های عالی رتبه و سیاستمداران پیشین مانند میخائیل گورباچف (Mikhail Gorbachev)، مارگریت بکت (Margaret Beckett)، هنری کیسینجر (Henry Kissinger)، سام نون (Sam Nunn)، جورج شولتز (George Shultz) و ویلیام پری (William Perry) اعلام گردیده و خواستار جهانی بدون جنگ افزارهای هسته ای شده اند، ابراز مسرت می کند. چنین گفته های آشکاری، فرصتی بزرگ را بوجود آورده است.

اما جنگ افزارهای هسته ای هنوز خطری قابل توجه و بزرگ بشمار می روند. سال ها پس از پایان جنگ سرد، هنوز حدود بیست هزار کلاهک هسته ای در جهان وجود دارد، که بخش بیشتری از این شمار، در دست ایالات متحده (آمریکا) و روسیه می باشد. با کمال تأسف، بسیاری

از این تسلیحات آمریکایی و روسی، همچنان، آماده ی پرتاب نگهداشته شده اند. پادشاهی متحده (ی بریتانیا)، فرانسه، چین، هند، پاکستان و اسرائیل، هریک شمار کمتری از جنگ افزارهای هسته ای را در دست دارند، بی آن که، برای رهایی خود از این جنگ افزارها، برنامه ای داشته باشند. از این گذشته، امکان دستیابی و به کارگیری مواد قابل انفجار هسته ای به دست گروه هایی غیر از دولت ها، تهدید رو به افزایش دیگری است.

نظام منع گسترش هسته ای زیر فشار فراوان است. پیمان جامع منع آزمایش ها (C.T.B.T.) و START-II هنوز قدرت اجرایی نیافته اند. معاهده ی برینش مواد شکافنده (F.M.C.T.) هنوز سروسامانی نگرفته است. کشورهای دارنده ی جنگ افزارهای هسته ای، نه تنها هنوز بطور کامل تعهدات خود را در مورد ماده ی ششم معاهده منع گسترش هسته ای (N.P.T.) اجرا نکرده اند، بلکه برای جهانی بدون جنگ افزارهای هسته ای نیز تعهدی را نپذیرفته اند. پیشنهاد برای نظام ها و کلاهک های هسته ای نوین، می تواند به از سرگرفتن آزمایش های هسته ای بیانجامد. انواع نوین موشک ها، و نظام های دفاع موشکی در دست گسترش است. انتظار می رود که این جنگ افزارها حتی به فضا نیز گسترش یابد. در چنین حال و هوایی، شورای پوگواش با اندوهی ژرف، یادآور می شود که از هم پاشیدگی نظام پیشرفته و روشن نظارت برجنگ افزارها، و نیز چشم پوشی ایالات متحده (آمریکا) از پیمان موشکی ضد بالیستیک

(A.B.M.T.: Anti Ballistic Missile Treaty) این خطر را ببار می آورد که پیمان نیروی متوسط هسته ای (I.N.F.T.) نیز به جایی نرسد، و عضویت روسیه در پیمان اروپایی نیروهای سنتی (C.F.E.T.) معلق گردد و پیمان اروپایی نیروهای قراردادی توسط بیشتر کشورهای عضو ناتو (NATO) تصویب نشود. همه این دگرگونی ها بهم پیوسته اند، و موجب تقویت این عقیده می شود که برای جهانی خالی از جنگ افزارهای هسته ای، بی گمان، به یک مدیریت سیاسی نیاز داریم.

کش مکش و نبود ثبات در خاورمیانه، آسیای جنوبی، و آسیای شمال شرقی، تهدید نسبت به حفاظت جنگ افزارهای هسته ای را تشدید می کند. نشانه های دلگرم کننده ای است که جمهوری دموکراتیک خلق کره (D.P.R.K.) آماده است تا از ظرفیت های هسته ای نظامی خود دست

بکشد، و شورای پوگواش از توافقی که اخیراً "امسال بر سر برنامه هسته ای جمهوری دموکراتیک خلق کره بدست آمده استقبال می کند، و امیدوار است که هرچه زودتر و به گونه ای مبسوط، این توافق به اجرا درآید، و جمهوری دموکراتیک خلق کره، به پیمان منع گسترش (N.P.T.) به پیوندد.

پوگواش، در آستانه ی گذار به پنجاه سالگی، همه ی کشورها را به انهدام کامل جنگ افزارهای هسته ای فرامی خواند. شورای پوگواش از گام هایی که دولت ها، سازمان های بین المللی، و دیگر سازمان های غیردولتی با این هدف برداشته اند ابراز خوشحالی می نماید و آماده است تا در این ابتکار عمل ها، پیشگام شده، مشارکت کرده و به کمک پردازد.

شورا، با ترسیم تحلیلی از آن چه در سال گذشته، در کارگاه های پوگواش به دست آمده است، گام های بینابین زیرین را برای رسیدن به انهدام نهایی جنگ افزارهای هسته ای پیشنهاد می کند:

۱- ایالات متحده (آمریکا) و روسیه باید ابتدا خودشان را به کاهش زرادخانه ی هسته ای خود و رسانیدن آن به مرز صدها، و نه هزارها جنگ افزار هسته ای، با تنظیم موافقت نامه های قابل بازبینی که اساساً ادامه و گسترشی فراتر از SORT و START-I باشد، متعهد کنند.

۲- ایالات متحده (آمریکا) و روسیه می باید کلاhek های خارج از رده خود و دستگاه های انتقال خود را منهدم ساخته و از کار بیاندازند.

۳- ایالات متحده (آمریکا) و چین، باید میزان کلاhek های هسته ای تاکتیکی خود را اعلام کنند، و برای تنظیم پیمانی به قصد واگذاشتن این کلاhek ها و از بین بردن آن ها، به گفتگو پردازند.

۴- ایالات متحده (آمریکا) و چین باید به تصویب پیمان جامع منع آزمایش ها (C.T.B.T.) پردازند. همه کشورها، باید این پیمان را امضاء و تصویب کنند.

۵- خطری که از ناحیه ی انبارهای بزرگ مواد شکافنده وجود دارد، باید فوری، تا جای ممکن با انهدام بی درنگ آنها، مورد توجه واقع شود، و جوانب حفاظتی ناشی از انهدام فیزیکی این مواد، تقویت گردد.

۶- هرچه زودتر باید به پیمانی برای برینش مواد شکافنده (F.M.C.T.) دست یافت.

۷- همه کشورهای دارای جنگ افزارهای هسته ای، باید از نوسازی یا دوباره سازی نیروهای هسته ای خود دوری کنند و خودشان را متعهد سازند تا در زرادخانه ی هسته ای خود کاهش بیشتری بدهند. در این مسیر، شورا، از تصمیم اخیر پادشاهی متحده (بریتانیا) برای نوسازی ناوگان زیردریایی (هسته ای)، "تریدنت" (Trident)، اظهار تاسف می کند، و امیدوار است که این تصمیم سرانجام به اجرا درنیاید.

۸- ایالات متحده (آمریکا) باید جنگ افزارهای هسته ای خود را از اروپا بیرون ببرد، و ناتو باید از اتکاء به جنگ افزارهای هسته ای برای "طرح استراتژیکی" آینده اش، دست بکشد. شورای پاکواش، همه را فرا می خواند تا موافقت نامه ای بین المللی درباره ی اصول جلوگیری از جایگزینی جنگ افزارهای هسته ای به بیرون از سرزمین های ملی (کشورها) تنظیم شود.

۹- دارندگان جنگ افزارهای هسته ای باید نسبت به پیشنهادهای مربوط به داشتن مناطق بیشتری که خالی از جنگ افزارهای هسته ای باشد، موافقت کنند، و کاملاً به مناطق کنونی خالی از جنگ افزارهای هسته ای، احترام بگذارند.

۱۰- ایالات متحده (آمریکا) باید از دفاع موشکی استراتژیکی منصرف گردد و بپذیرد که کوشش برای توسعه دفاع موشکی استراتژیک، به جای این که امنیت این کشور و تمام جهان را بیافزاید، آن را می کاهد.

۱۱- جامعه ی بین المللی، باید از گسترش و جایگزینی جنگ افزارها(ی هسته ای) در فضا، با توجه به پیمان "خارج از فضا"ی سال ۱۹۶۷ (Outer Space Treaty)، جلوگیری نماید؛ و به گسترش اقدامات ممانعتی و اعتمادسازی دست بزند.

در طول پنج سالی که از کنفرانس "پنج ساله" پوگواش، برگزار شده در لاجولا (La Jolla) در کالیفرنیا، می گذرد، دخالت ها و مداخله های خشونت بار ایالات متحده (آمریکا) در جهان افزایش یافته است. اشغال عراق و دخالت در افغانستان (که در اصل سازمان ملل آن را تجویز کرده بود) به هرج و مرج منجر گردیده، و کارهای تروریستی را افزوده، و مردم متحمل مصیبت های چشمگیری شده اند. ما شاهد کوشش های نادرست و نازایی برای افزایش امنیت، از طریق عملیات نظامی به جای رواج گفت و شنود، توافق، و آشتی بوده ایم. گفتگو و توافق چیزی نیست که همواره به سادگی به دست آید، بلکه، این ها خود عناصری بنیادی برای بنای صلحی دایمی اند. شورای پوگواش، از کوشش برای اجرای این اصول در فلسطین، و اسرائیل، عراق، و جنوب، و شمال شرقی آسیا، ستایش می کند و ابراز امیدواری می نماید که کنفرانس آتی برای کش مکش خاورمیانه، قدمی فراگیر و گفتگوهای به جا، به منظور حل و فصل نهایی درگیری اسرائیل - عرب باشد.

شورا بهره گیری مشخص از گفتگوهای دیپلماتیک درباره ی برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران، به قصد رسیدن به یک راه حل سیاسی صلح آمیز و بدون توسل به زور، با همکاری فعال سازمان انرژی هسته ای (I.A.E.A.) را مورد تاکید قرار می دهد. شورا، درخواست های بکاربردن صلح آمیز انرژی هسته ای را که در حال افزایش است تائید می نماید و حق مسلم همه ملت ها را در دسترسی داشتن به فن آوری هسته ای و مواد هسته ای برای مقاصد صلح جویانه، با رعایت معیارهای حفاظتی مناسب سازمان انرژی هسته ای (I.A.E.A.)، و اقدامات اطمینان بخشی را در این زمینه یادآور می شود. شورا، همه ملت ها را فرامی خواند تا منصفانه ظاهر و باطن چرخه ی سوخت هسته ای خود را شفافیت ببخشند و از بکارگیری معیارهای دوگانه خودداری نمایند، و پروتکل اضافی سازمان انرژی هسته ای (I.A.E.A.) را به عنوان معیاری جدید برای حفاظت هسته ای به اجرا درآورند.

معامله ی ایالات متحده (آمریکا) و هند، پیام های چند پهلویی به جامعه ی بین المللی داده است، زیرا این گونه بنظر می رسد که بگویند کشورهای دارنده جنگ افزارهای هسته ای که عضو

پیمان منع گسترش (N.P.T.) نیستند، می توانند پس از مدتی، که بالفعل از کشورهای هسته ای اند، از مزایای مربوط به اعضای پیمان منع گسترش (N.P.T.) بهره ببرند. به این طریق مفهوم "گسترش دهندگان خوب و بد" نیرومندتر می شود و پیمان منع گسترش (N.P.T.) سست تر می گردد.

شورای پوگواش، از مباحث جاری در مجمع عمومی سازمان ملل (متحد)، پیرامون "پیمان تجارت اسلحه"، به منظور استقرار معیارهای بین المللی و همسان، در واردات، صادرات، و انتقال اسلحه های قراردادی، ابراز خوشوقتی می کند.

پوگواش، کار خود را، درباره دیگر موضوع های مشترک دانش و جامعه، از جمله ناداری، بیماری های همه جاگیر، دگرگونی آب و هوای زمین، ویرانی محیط زیست، کمبود منابع، نبود مهارت علمی، و نیاز به منابع نوشتنی انرژی، ادامه خواهد داد.

پوگواش در پنجاهمین سالگردش، این تعهد خود را دوباره مورد تاکید قرار می دهد تا اطمینان حاصل شود که دانش و فن آوری برای نفع انسانیت بکار رود و نه در راه از بین بردن آن. این چنین گامی، از ایجاد جهانی بدون جنگ افزارهای هسته ای، و جهانی بدون جنگ، همان گونه که در مانیفست راسل – آینشتن آمده بوده است، جدانشدنی نیست.

=====

شورای پوگواش در پنجاه و هفتمین کنفرانس پوگواش درباره علم و امور جهانی، درباری (ایتالیا) تشکیل شد. کنفرانس به بررسی "چشم انداز خلع سلاح، گفت و شنود، و همکاری: ثبات در منطقه مدیترانه" پرداخت. وزیر امور خارجه ی ایتالیا، عالیجناب ماسیمو دائلما، خطابه ی نخستین را برای ۱۳۸ نفر از شرکت کنندگان که از ۳۹ کشور بودند، ایراد کرد.

دبیرکل سازمان ملل (متحد) بان کی - مون [Ban Ki-Moon] پیامی بعنوان خوشامد فرستاد که پیوست این اعلامیه شده است.

رهبران سیاسی منطقه در اجلاس شورا به سخنرانی پرداختند و شرکت کنندگان در اجلاس کمک کردند تا از موانع و فرصت هایی که مردم مدیترانه در این دوره گذار، با آن روبرو هستند آگاهی ژرف تری پیدا کنند. این رهبران از جمله عبارت بودند از: عالیجناب نیچی فندولا [Nichi Vendola] (فرماندار منطقه ی پوگلیا: Puglia)؛ پیپرو پیپه [Pietro Pepe] (رئیس شورای منطقه ای پوگلیا: Puglia)؛ و سیلیویا گودلی [Silvia Godelli] (عضو کمیته ی منطقه ای و متصدی ناحیه ی مدیترانه). شورای پوگواش با امیدواری از پیشرفتی که در ثبات بیشتر در منطقه حاصل شده است یاد می نماید.

سر آرتور سی. کلارک [Sir Arthur C. Clarke]، نویسنده ی سرشناس پیام خوشامدی که ضبط کرده بود فرستاد. کنفرانس مشتمل بر گروه های متنوع بحث و مذاکره درباره ی عناوین زیر، که بیشترشان در رابطه با موضوعات امنیتی منطقه بود دور می زد: انرژی هسته ای؛ خطرهای منع گسترش و ایران؛ وضعیت نظارت بر اسلحه های هسته ای؛ پاکستان: تحولات سیاسی، گفتگو باهند؛ کشمکش عرب - اسرائیل؛ عراق و نوسازی؛ و کشمیر. جلسه کوتاهی هم راجع به پنجاهمین سالگرد پوگواش برگزار شد. همچنین گزارش دبیرکل پوگواش پائولو کوتا راموسینو [Paolo Cotta Ramusino]، سخنرانی یادبود دوروتی هجکین [Dorothy Hodgkin]، گفتگویی بین رئیس جدید پوگواش جی آن تا ثاناپالا [Jayantha Dhanapala] و سوره لودگارد [Sverre Lodgaard]، و نیز خطابه ی رئیس کنونی پوگواش م.اس. سوامی ناتان [M.S. Swaminattan] از جمله فعالیت های دیگر کنفرانس بوده (برای جزئیات بیشتر درباره ی کنفرانس: نگاه کنید به www.pugwash.org).

پوگواش بی اندازه از منطقه ی پوگلیا و USPID به خاطر حمایتشان از این کنفرانس سپاسگزاری می کند.

با قدردانی از خوشبینی، شناخت، و شجاعت شرکت کنندگان در نخستین کنفرانس پوگواش، در پوگواش، نوا اسکوتیا [Nova Scotia]، پنجاه سال پیش، در ژوئیه ۱۹۵۷، شورای پوگواش همه حکومت ها و مردم جهان را به الهام گرفتن از کلمات بیانیه راسل – آینشتن ۱۹۵۵ فرا می خواند و این که "انسانیت خود را بیادآورید، و بقیه را فراموش کنید."

- متن پذیرفته شده بوسیله شورای

پوگواش

- پنجاه و هفتمین کنفرانس پوگواش

درباره دانش و امور جهانی

- ۲۷ اکتبر ۲۰۰۷ (برابر با ۵ آبان ماه

۱۳۸۶)، باری (Bari)، ایتالیا.